

Strategisch beleid 2018 - 2021

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Missie.....	3
3	Visie	3
4	Definitie en positionering informele zorg	3
5	Ontwikkelingen in het sociale domein	4
6	Doelstellingen.....	5
7	Uitwerking van de doelstellingen	5
7.1	Lokale zichtbaarheid en samenwerking	5
7.2	Partner zijn van de gemeenten in het uitvoeren van de mantelzorgondersteuning.....	5
7.2.1	Vinden.....	6
7.2.2	Versterken	6
7.2.3	Verbinden	7
7.2.4	Verlichten	7
7.2.5	Sociale innovatie.....	7
7.3	Extra aandacht voor jonge mantelzorgers	7
7.4	Inspelen op de lokale cliëntbehoefte op het gebied van dementie, GGZ-problematiek en hier mogelijk uit voortvloeiende sociale eenzaamheid.....	8
7.5	Specialiseren van (jongere) zorgvrijwilligers	8
	Bijlage - De omgeving van Evenmens.....	9

1 Inleiding

Evenmens, informele zorg voor elkaar (verder Evenmens) richt zich al ruim 35 jaar op het ondersteunen van mantelzorgers en zorgvragers en op de inzet van zorgvrijwilligers.

De werkwijze van Evenmens kenmerkt zich door het bieden van ondersteuning die is gericht op de lokale behoefte. Evenmens is een stabiele samenwerkingspartner voor gemeenten, welzijn en formele zorg. Wij zijn overtuigd van de meerwaarde van lokale samenwerking om inwoners beter te kunnen ondersteunen. Naast kennis over de consequenties van ziektebeelden op het welzijn en de zorgbehoefte van mantelzorgers en zorgvragers beschikt Evenmens over expertise op het gebied van palliatieve ondersteuning. Evenmens is in staat om regionale projecten, zoals de Kracht van Herinneringen te vertalen naar lokale inzet.

In navolging van de beleidsperiode 2014 - 2017 heeft Evenmens ook voor de komende beleidsperiode van 2018 - 2021 in een aantal stappen het strategisch beleid geformuleerd en vastgesteld. Op basis van een inventarisatie van de omgeving en de stakeholders van Evenmens (zie bijlage), een interne en externe analyse en een expertmeeting is een vijftal strategische doelstellingen geformuleerd. Deze zijn uitgewerkt in een aantal acties voor de komende beleidsperiode. Aan de expertmeeting hebben deskundigen en cliënten uit de regio deelgenomen.

Het werkgebied van Evenmens in 2018 omvat voor mantelzorgondersteuning en/of vrijwillige thuiszorg de gemeenten Hellendoorn, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Rijssen-Holtten, Twenterand en Wierden. Buiten de hiervoor genoemde gemeenten levert Evenmens vrijwillige palliatieve terminale zorg in de gemeenten Dalfsen, Hardenberg en Staphorst.

2 Missie

Evenmens wil bijdragen aan een samenleving waarin sprake is van zorg voor elkaar en waar mantelzorgers en zorgvragers zich gesteund weten door de inzet van zorgvrijwilligers en consulenten.

3 Visie

Evenmens ondersteunt mantelzorgers en zorgvragers vanuit haar jarenlange expertise. Individuele begeleiding door professionele consulenten en de inzet van geschoolde vrijwilligers in zorgsituaties voorkomt (over)belasting bij mantelzorgers en zorgt voor ondersteuning bij zorgvragers. Mantelzorgers en zorgvragers kunnen hierdoor langer de regie in eigen hand houden en er wordt minder snel een beroep gedaan op de formele zorg.

Sociale innovatie levert een belangrijke bijdrage aan het vernieuwen van het dienstenaanbod van Evenmens en het nog beter inspelen op de ondersteuningsbehoefte van zorgvragers en mantelzorgers.

Evenmens werkt lokaal samen met partners in welzijn en formele en informele zorg en is een stabiele (subsidie)partner van de gemeenten, de provincie en het ministerie van VWS.

4 Definitie en positionering informele zorg

Evenmens richt zich, voorliggend en aansluitend op de formele zorg, op het ondersteunen van mantelzorgers en personen die een lichamelijke of verstandelijke beperking of een psychische problematiek hebben en mogelijk als gevolg hiervan sociaal eenzaam zijn. Omgaan met deze problematiek vraagt specifieke kennis en vaardigheden.

Evenmens positioneert zich tussen welzijn en de formele zorg.

5 Ontwikkelingen in het sociale domein

Wmo en verandering in de zorg

In 2015 is de nieuwe Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) in werking getreden. Daardoor is een aantal taken in het sociale domein die voorheen landelijk werden uitgevoerd overgedragen aan de gemeenten. Het in organisatorische en procesmatige zin uitkristalliseren van deze transitie is anno 2018 nog in volle gang; naar verwachting zal er in de komende jaren nog worden doorontwikkeld. Gedurende deze periode zullen er binnen de informele zorg veranderingen blijven plaatsvinden.

Complexiteit van de zorgvraag

Teneinde de kosten van de zorg omlaag te brengen wordt van zorgvragers en hun mantelzorgers meer zelfredzaamheid gevraagd en worden zorgvragers geacht langer thuis te wonen. Dit betekent dat het beroep op formele zorg wordt uitgesteld. Sociale eenzaamheid, dementie en GGZ-problematiek worden zichtbaarder waardoor zowel de omvang als de complexiteit van de zorgvraag voor de informele zorg toeneemt.

Samenwerking binnen de zorgketen

De toename in de omvang en complexiteit van de zorgvraag maakt samenwerking op gemeentelijk, dorps- en buurtniveau van groot belang. Hierbij kan gedacht worden aan samenwerking met collega informele-zorgorganisaties en welzijnsorganisaties, algemeen maatschappelijk werk en met door de gemeente georganiseerde wijkteams en formele zorg (huisartsen, wijkverpleegkundigen).

De marktbenadering verschuift van aanbodgericht naar vraaggericht. Om een optimaal resultaat te kunnen bereiken is het van belang om de domeinen welzijn, informele zorg en formele zorg te ontschotten en waar mogelijk samen te werken. Daardoor kunnen partijen effectiever en efficiënter inspelen op de vraag van de cliënt.

Vrijwilligers

Tegenover de genoemde ontwikkelingen aan de vraagzijde van de informele zorg staan enkele maatschappelijke ontwikkelingen die de aanbodzijde beïnvloeden: de pensioengerechtigde leeftijd wordt stapsgewijs verhoogd en de vrij besteedbare tijd binnen gezinnen neemt in algemene zin af. Mede als gevolg hiervan is binnen de gebruikelijke wervingsomgevingen (volwassenen en senioren) een dalende trend merkbaar in de beschikbaarheid van zorgvrijwilligers.

Tegelijkertijd worden jongeren zich steeds meer bewust van de kwaliteit van leven en stellen hogere eisen aan zingeving binnen de activiteiten die zij ontplooiën. Deze trend biedt de mogelijkheid om jongeren te interesseren voor het werkveld van de informele zorg, waar zij als zorgvrijwilliger kunnen worden ingezet. Een bijkomend effect kan zijn dat op jongere leeftijd ingezette zorgvrijwilligers langer als zorgvrijwilliger beschikbaar blijven.

6 Doelstellingen

Voor de periode 2018 – 2021 heeft Evenmens vijf speerpunten.

1. Lokale zichtbaarheid en samenwerking.
2. Partner zijn van de gemeenten in het uitvoeren van de mantelzorgondersteuning.
3. Extra aandacht voor jonge mantelzorgers.
4. Inspelen op de lokale cliëntbehoefte op het gebied van dementie, GGZ-problematiek en hier mogelijk uit voortvloeiende sociale eenzaamheid.
5. Specialiseren van (jongere) zorgvrijwilligers.

7 Uitwerking van de doelstellingen

7.1 Lokale zichtbaarheid en samenwerking

Wat willen we bereiken?

Als professionele organisatie voor informele zorg hecht Evenmens waarde aan lokale zicht- en vindbaarheid bij haar doelgroepen en aan samenwerking met partners in het sociale domein en de formele zorg. Door haar expertise levert Evenmens haar meerwaarde aan informele zorg voor en welbevinden van inwoners van de gemeenten in haar werkgebied. Evenmens bereikt dit door aan te sluiten bij het gemeentelijk beleid en ontwikkelingen in de wijk en door samen met de partners en wijkteams dicht bij de inwoners ondersteuning te bieden. Het vergroten van de naamsbekendheid, de bekendheid van inwoners met de betekenis van mantelzorg en de bekendheid van het dienstenaanbod bij burgers, (zorg)professionals en ambtenaren is daarbij van groot belang.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Vergroten van de lokale zichtbaarheid door een naamswijziging met de gemeentenaam te realiseren en lokale telefoonnummers gebruiken.
- Lokale werkplekken en spreekuren uitbreiden.
- Moderne (social) media gebruiken om mantelzorgers te informeren en zorgvrijwilligers te werven.
- Aansluiten bij PR activiteiten van gemeenten op het gebied van mantelzorgondersteuning en vrijwilligersbeleid.
- Deelnemen aan gemeentelijke overleggen inzake het sociale domein.
- Actief de samenwerking aangaan met welzijn, maatschappelijk werk en de formele zorg; met name de wijkverpleging en huisartsen en praktijkondersteuners spelen een rol in de doorverwijzing naar informele zorg en welzijn.

7.2 Partner zijn van de gemeenten in het uitvoeren van de mantelzorgondersteuning

Met de gemeente samenwerken op het gebied van mantelzorgbeleid en de wettelijke taken van de gemeente binnen de mantelzorgondersteuning. Deze taken zijn door de Mezzo, de landelijke koepelorganisatie voor mantelzorgers, uitgewerkt in de vier V's: Vinden, Versterken, Verbinden en Verlichten van mantelzorgers en zorgvrijwilligers. Evenmens beschikt over de benodigde expertise om de gemeente op een adequate wijze te ondersteunen bij de uitvoering van deze taken.

Wat willen we bereiken?

Zorgen dat mantelzorgers hun taken langer kunnen volhouden en meer en eerder een beroep doen op de informele zorg, nu en in de komende jaren. Door het bieden van duidelijke expertise, ervaring en optimale kwaliteit van de ondersteuning wil Evenmens de partner van de gemeenten blijven.

Wat gaan we hiervoor doen?

De taken binnen het gemeentelijk mantelzorgbeleid uitvoeren aan de hand van de vier V's. Innovatie en ontwikkeling vinden we daarbij van groot belang.

7.2.1 Vinden

Mantelzorgers en zorgvrijwilligers moeten eerst worden gevonden. Vinden is de voorwaarde voor het versterken, verbinden en verlichten. Vinden begint met mensen in beeld krijgen en eindigt bij bereiken. Bereiken lukt wanneer mensen zich aangesproken voelen, de boodschap duidelijk is en zij erop reageren.

Voor het vinden van mantelzorgers en zorgvrijwilligers zet Evenmens in op lokale zichtbaarheid en samenwerking (zie ook 7.1). Zij wil de gemeenten ondersteunen bij het ontwikkelen van beleid en het tonen van (gemeentelijke) waardering door bijvoorbeeld het uitreiken van het mantelzorgcompliment.

Daarnaast wil Evenmens de doelgroep (mantelzorgers en zorgvragers) eerder bewust maken van het risico op overbelasting.

Belangrijkste actiepunten

- Ten behoeve van een juiste toeleiding van cliënten, informeren van en samenwerken met de huisartsen, wijkverpleegkundigen, sociale wijkteams, buurt- en wijkorganisaties, Wmo consulenten, welzijnsorganisaties, zorgboerderijen, scholen, politie, woningstichting en de hulpbiedende instanties van kerken en moskeeën.
- Zelf opzetten van en tevens aansluiten bij PR activiteiten van gemeenten op het gebied van mantelzorgondersteuning en vrijwilligersbeleid.
- Contact leggen met sociale opleidingen voor het werven van vrijwilligers en stagiairs en het informeren van toekomstige zorgprofessionals.
- Informeren van werkgevers over mantelzorg door het traject Werk en Mantelzorg onder de aandacht te brengen.

7.2.2 Versterken

Versterken betekent de positie van de mantelzorger en de zorgvrijwilliger in lokaal beleid verbeteren. De samenwerking met de formele zorg is nodig om écht te kunnen verlichten: mantelzorgers en zorgvrijwilligers op maat toerusten en ondersteunen.

Evenmens hecht aan een sterke positie van de mantelzorger en de zorgvrijwilliger in het opstellen, evalueren en bijsturen van het eigen en het gemeentelijk beleid op het gebied van mantelzorgondersteuning. Daarnaast vindt Evenmens het van belang om mantelzorgers en zorgvrijwilligers te versterken door middel van kennis en informatie.

Belangrijkste actiepunten

- Stimuleren en ondersteunen van burgerinitiatieven.
- Aanbieden van informatie en scholing aan mantelzorgers en zorgvrijwilligers.
- Deelnemen aan gemeentelijke overleggen inzake het sociale domein.
- Informeren van de gemeenten over de behoefte van mantelzorgers en zorgvrijwilligers.
- Betrekken van mantelzorgers en zorgvrijwilligers bij het maken en evalueren van het beleid van Evenmens.

7.2.3 Verbinden

Verbinden wil zeggen: het lokale samenspel vormgeven tussen zorgvrager, formele en informele zorgverleners en (zorg)organisaties. Een goede verbinding op organisatie- maar ook op individueel niveau is een voorwaarde voor het goed kunnen vinden en versterken van mensen.

Evenmens zet zich in om het lokale samenspel tussen zorgvrager, formele en informele zorgverleners en (zorg)organisaties te helpen vormgeven.

Belangrijkste actiepunten

- Deelnemen aan (netwerk)overleggen.
- Aangaan van samenwerkingsverbanden met welzijn en de formele zorg.
- Bieden van onafhankelijke cliëntondersteuning bij gesprekken met zorgprofessionals waaronder het keukentafelgesprek en ziekenhuisbezoek.
- Stimuleren van het gebruik van OZO Verbindzorg.
- Participeren in buurt- en wijkteams.
- Scholen van interne en externe (zorg)professionals.

7.2.4 Verlichten

Verlichten betekent het op maat ondersteunen van mantelzorgers en zorgvrijwilligers, zodat zij op eigen wijze kunnen zorgen, voldoening blijven halen uit wat zij doen en dit volhouden. Mantelzorgers en zorgvrijwilligers die balans ervaren in hun zorgtaken, kunnen bovendien hun taak in het versterken en verbinden goed uitoefenen.

Evenmens ondersteunt mantelzorgers en zorgvrijwilligers vraaggericht en op maat en onderscheidt zich daarin door kwaliteit, ervaring, expertise en aandacht.

Belangrijkste actiepunten

- Aanbieden van respijt door de inzet van (gespecialiseerde) zorgvrijwilligers.
- Organiseren van lotgenotenbijeenkomsten en groepsactiviteiten.
- Vrijwillige palliatieve terminale zorg – uitbreiden van mantelzorgondersteuning in de palliatieve fase.
- Bieden van individuele ondersteuning door consulenten.

7.2.5 Sociale innovatie

Teneinde de mantelzorgers en zorgvrijwilligers ook in de komende jaren te kunnen blijven ondersteunen houdt Evenmens een open oog voor veranderende marktbehoefte en trends binnen het sociale domein en speelt hierop in, bijvoorbeeld door nieuwe diensten te ontwikkelen of nieuwe samenwerkingsverbanden aan te gaan.

7.3 Extra aandacht voor jonge mantelzorgers

Eén op de vier jongeren in Nederland groeit op met een lichamelijk of psychisch ziek of verslaafd gezinslid. De druk die deze jongeren ervaren kan leiden tot stagnatie in hun ontwikkeling en tot problemen op latere leeftijd.

Wat willen we bereiken?

We bieden ondersteuning aan een grotere groep jonge mantelzorgers (mantelzorgers in de leeftijd van 6 tot 25 jaar).

Wat gaan we hiervoor doen?

- Organiseren van (lokale) respijtactiviteiten voor jonge mantelzorgers.
- Onderzoeken van mogelijkheden tot het opzetten van een online platform voor jonge mantelzorgers.
- Het creëren en stimuleren van meer begrip voor de situatie van jonge mantelzorgers op basisscholen, het voortgezet onderwijs en hogescholen binnen het werkgebied en waar mogelijk en nuttig daar buiten.
- Voorzien in de informatie- en scholingsbehoefte van jonge mantelzorgers, hun relaties en hun omgeving.
- Participeren in JMZ PRO¹ in oprichting.

7.4 Inspelen op de lokale cliëntbehoefte op het gebied van dementie, GGZ-problematiek en hier mogelijk uit voortvloeiende sociale eenzaamheid

*Mensen wonen langer thuis. Daardoor zijn ziektebeelden als dementie en **GGZ-problematiek** steeds meer een zichtbaar beeld in de gehele maatschappij. Onder andere door vergrijzing en individualisering van de maatschappij wordt ook sociale eenzaamheid een steeds belangrijker thema.*

Wat willen we bereiken?

Een ondersteuningsaanbod ontwikkelen, gericht op de behoefte van mantelzorgers en zorgvragers bij dementie, GGZ-problematiek en sociale eenzaamheid. Onze expertise inzetten voor scholing van mantelzorgers, zorgvragers en zorgvrijwilligers.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Verder ontwikkelen van de kennis van de consultants over dementie, GGZ-problematiek en sociale eenzaamheid door gerichte scholing.
- Ontwikkelen van een gericht ondersteuningsaanbod, zoveel als mogelijk in samenwerking met netwerkpartners.
- Ondersteunen van gemeenten bij het ontwikkelen en uitvoeren van hun mantelzorgbeleid.
- Mantelzorgers en zorgvragers betrekken als ervaringsdeskundige.

7.5 Specialiseren van (jongere) zorgvrijwilligers

Van zorgvragers en hun mantelzorgers wordt meer zelfredzaamheid gevraagd, waardoor zowel de omvang als de complexiteit van de zorgvraag voor de informele zorg zijn toegenomen. Als gevolg van het feit dat mensen langer thuis wonen neemt de vraag naar inzet van (gespecialiseerde) zorgvrijwilligers bij mensen thuis steeds meer toe.

Wat willen we bereiken?

Evenmens wil ervoor blijven zorgen dat er voldoende en gekwalificeerde zorgvrijwilligers kunnen worden ingezet.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Opzetten van gerichte wervingsacties voor (jongere) zorgvrijwilligers.

¹ JMZ PRO: een zelfstandig netwerk voor professionals die werkzaam zijn met of voor jonge mantelzorgers en/of hun gezinnen.

- Samenwerken met vrijwilligerssteunpunten en welzijnsorganisaties bij de werving van zorgvrijwilligers.
- Specialiseren en binden van zorgvrijwilligers door opleiding, coaching en begeleiding.
- Samenwerken met MBO- en HBO beroepsopleidingen voor het bieden van werkervaringsplaatsen.

Naar aanleiding van dit strategisch beleidsplan zal een actieplan worden opgesteld waarin de acties geprioriteerd worden.

Bijlage - De omgeving van Evenmens

